ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Konsulent, tase 5

Konsulent, tase 5 kutsestandard on aluseks tööturu vajadustest lähtuva täiendusõppe õppe- ja koolituskavade koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele sh enesehindamisele ja vastavushindamisele kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Konsulent, tase 5	5

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	**Nimetus kutsetunnistusel**
Aia-, põllu- ja metsasaaduste väiketöötlemine	Aia-, põllu- ja metsasaaduste väiketöötlemise konsulent, tase 5
Aiandus	Aianduse konsulent, tase 5
Aianduslikud põllumajandustehnoloogiad	Aianduslike põllumajandustehnoloogiate konsulent, tase 5
Hobusekasvatus	Hobusekasvatuse konsulent, tase 5
Jookide väiketöötlemine	Jookide väiketöötlemise konsulent, tase 5
Kalandus	Kalanduse konsulent, tase 5
Kalatoodete väiketöötlemine	Kalatoodete väiketöötlemise konsulent, tase 5
Keskkonnakaitse ja loodushoid	Keskkonnakaitse ja loodushoiu konsulent, tase 5
Kitsekasvatus	Kitsekasvatuse konsulent, tase 5
Kogukonna areng	Kogukonna arengu konsulent, tase 5
Lambakasvatus	Lambakasvatuse konsulent, tase 5
Lihatoodete väiketöötlemine	Lihatoodete väiketöötlemise konsulent, tase 5
Linnukasvatus	Linnukasvatuse konsulent, tase 5
Loomakasvatuslikud põllumajandustehnoloogiad	Loomakasvatuslike põllumajandustehnoloogiate konsulent, tase 5
Maamajandus	Maamajanduse konsulent, tase 5
Maaparandus	Maaparanduse konsulent, tase 5
Mesindus	Mesinduse konsulent, tase 5
Metsandus	Metsanduse konsulent, tase 5
Mittetraditsioonilise loomakasvatus	Mittetraditsioonilise loomakasvatuse konsulent, tase 5
Pagaritoodete väiketöötlemine	Pagaritoodete väiketöötlemise konsulent, tase 5
Piimatoodete väiketöötlemine	Piimatoodete väiketöötlemise konsulent, tase 5
Põllumajanduslikud ehitised	Põllumajanduslike ehitiste konsulent, tase 5
Seakasvatus	Seakasvatuse konsulent, tase 5
Taimekasvatus	Taimekasvatuse konsulent, tase 5
Taimekasvatuslikud põllumajandustehnoloogiad	Taimekasvatuslike põllumajandustehnoloogiate konsulent, tase 5
Veisekasvatus	Veisekasvatuse konsulent, tase 5

Vesiviljelus	Vesiviljeluse konsulent, tase 5

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Konsulendi kutsealal on kolm kutsetaset: konsulent, tase 5; konsulent, tase 6 ja konsulent, tase 7.
Konsulendi töö peaeesmärgiks on anda kliendile põllu-, metsa- ja muud maamajanduse alast nõu. Lähtuvalt oma spetsialiseerumise valdkonnast edastab konsulent kliendile korrastatud teabe ja juhendab klienti, arvestades kliendi vajadusi, soove, võimalusi ning piiranguid. Konsulent järgib konsulentide kutse-eetikat (vt lisa 1). Konsulent on kursis nõuandesüsteemiga, majanduskeskkonna suundumustega ning nende mõjuga Eesti maamajandusele.
Konsulent, tase 5 nõustab kliente individuaalselt ning planeerib ja korraldab enda nõuandetööd.

A.2 Tööosad

Konsulent, tase 5 töö koosneb kuuest osast. Konsulent täidab kõiki tööosi lähtuvalt oma spetsialiseerumise valdkonnast. Spetsialiseerumisega seotud teadmised ja oskused on kirjeldatud lisas 2.

A.2.1 Kliendisuhete kujundamine ja kliendi olukorra analüüsimine
1) Kliendisuhete loomine
2) Kliendisuhete hoidmine
3) Kliendi soovide, vajaduste, võimaluste ja piirangute selgitamine
4) Kliendi arengutakistuste ja arenguvõimaluste hindamine
5) Nõuandeteenuste turustamine

A.2.2 Andmete kogumine ning analüüsimine
1) Andmete kogumise ja töötlemise kavandamine
2) Andmete kogumine ning korrastamine
3) Andmete analüüsimine
4) Lahendusvariantide kirjeldamine, kalkulatsioonide koostamine, analüüsimine ja põhjendamine

A.2.3 Kliendi nõustamine ja juhendamine
1) Nõuandetöö vahe- ja lõpptulemuste esitamine
2) Lahendusvariantide tutvustamine ja põhjendamine
3) Tegevuste kavandamine koostöös kliendiga
4) Kliendi juhendamine valitud lahenduse elluviimisel
5) Kliendile võimalike edasiste tegevuste soovitamine
6) Ühistegevuse võimaluste ja põhimõtete tutvustamine

A.2.4 Nõuandetegevuse professionaalsete võrgustike töös osalemine ja nende kujundamine
1) Võrgustike töös osalemine
2) Konsulentide omavahelise koostöö arendamine

A.2.5 Konsulendi enda tegevuse kavandamine, kvaliteedi hindamine ja kutsealase võimekuse arendamine
1) Tagasiside kogumine
2) Konsulendi pakutava teenuse ja nõuandetöö kvaliteedi hindamine
3) Konsulendi isikliku arenguplaani kavandamine
4) Konsulendi arenguplaani teostamine
5) Konsulendi arenguplaani tulemuslikkuse hindamine

A.2.6 Arendus-, loome- ja teadustegevus
1) Nõuandetoote väljatöötamine
2) Erialase teabematerjali koostamine
3) Erialaste info- ja kommunikatsioonitehnoloogiliste (IKT) vahendite kasutamine
4) Teadustöö tulemuste kasutamine ja levitamine

A.3 Töö keskkond ja eripära
Konsulendi töö on enamasti hooajaline, mitmekesine ja rohkele suhtlemisele ning inimsuhetele tuginev.
A.4 Töövahendid
Konsulendi enamlevinud töövahenditeks on erialane kirjandus ja andmekogud, bürootarbed, transpordi- ja sidevahendid, infotehnoloogiline riist- ja tarkvara ning spetsialiseerumise valdkonnaga seotud seadmed.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Konsulendina töötamine eeldab eetilisust, usaldusväärsust, suhtlemisvalmidust, analüüsi-, otsustus-, kriitika- ja üldistusvõimet, pingetaluvust, iseseisvust, majandusliku mõtlemise võimet, empaatilisust, kuulamisvõimet ja inimesi väärtustavat hoiakut. Vajalikud on avatus uutele ideedele, organiseerimisvõime, vastutus-, kohanemis- ja koostöövõime ning täpsus ja kohusetunne.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
5. taseme konsulentidel on tavapäraselt erialane kõrg- või kutseharidus või on läbitud kutsealane õpe, mis võib toimuda täienduskoolitusel. Oluline osa ettevalmistusest on spetsialiseerumise valdkonnas töötades omandatud kogemus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Konsulent, nõustaja
A.8 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Töötamine liikurmasinatega nõuab juhtimisõigust vastavalt liiklusseadusele. Töötamine loomadega nõuab tervisetõendit vastavalt loomatauditõrje seadusele. Töötamine taimekaitsevahenditega ja nende kasutamise nõustamine nõuab taimekaitsetunnistust vastavalt taimekaitseseadusele.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Konsulent, tase 5 kutse saamiseks peab tõendama kompetentsid B.2.1-B.2.22 lähtuvalt oma spetsialiseerumise valdkonnast. Spetsialiseerumisega seotud teadmised ja oskused on kirjeldatud lisas 2. Kutsealaga seotud mõisted on lisas 3.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Kliendisuhete kujundamine ja kliendi olukorra analüüsimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) saavutab kliendikontakti, arvestades kliendi vajadusi ja eripära ning jõudes kokkulepeteni; 2) koostab tegevuskava sihtrühma ja klientidega suhtlemiseks ning viib selle ellu; informeerib kliente regulaarselt, küsib tagasisidet ja selgitab välja kliendi edasised vajadused, eesmärgiga hoida kliendisuhteid; haldab kliendibaasi, arvestades klientide eripära; analüüsib tegevuskava teostust ja vajadusel korrigeerib seda; 3) selgitab välja kliendi soovid, vajadused, võimalused ja piirangud, arvestades kliendi ressursse, asukohta ja tegevuste seisu; 4) hindab kliendi valmisolekut muudatusteks, arvestades kliendi võimalusi ja piiranguid; eristab kliendi eesmärgi saavutamist takistavad probleemid ja mõjutavad tegurid; probleemide järjestamisel arvestab kliendi eesmärke ja soove ning võimalusi; 5) tutvustab erinevaid nõuandeteenuseid, nõuandetooteid ja nõuandeteenistust ning prognoose ja riske, lähtudes kliendist ja põhjendades valikuid; turustab nõuandeteenuseid.	
Teadmised:	

1) individuaalnõustamise meetodid.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	
B.2.2 Andmete kogumine ning analüüsimine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) valib kogutavad andmed ja kogumiseks sobivad meetodid, lähtudes andmekogumise eesmärgist, kliendi tegevusalast ja eripärast ning arvestades olemasolevaid andmebaase; 2) kogub andmed, arvestades valitud meetodeid (intervjuu, vaatlus, küsitlus, dokumentide analüüs jne) ja infoallikaid; korrastab andmete struktuuri ning esitusviisi; 3) valib andmete analüüsimiseks sobivad meetodid, lähtudes kogutud andmetest, õigusaktidest ja kliendi eesmärgist; analüüsib andmeid, arvestades seonduvate valdkondade nõudeid, seoseid, piiranguid ja riske (sh seadusandlus, keskkonnahoid); 4) kirjeldab, analüüsib ja põhjendab erinevaid lahendusvariante kliendi eesmärgi saavutamiseks; koostab lahendusvariantidest lähtuvad kalkulatsioonid ja analüüsi kokkuvõtte; analüüsib teostatavust ja ressursivajadust ning hindab riske.	
Teadmised: 1) analüüsimeetodid ja mudelid (sh SWOT analüüs); 2) andmete kogumise ja säilitamise meetodid ning nõuded.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	
B.2.3 Kliendi nõustamine ja juhendamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) valib nõuandetöö esituseks parima meetodi, arvestades kliendi erisusi, eelistusi ja tehnilisi võimalusi; kooskõlastab vahendite valiku kliendiga; valmistab iseseisvalt ette esitlusmaterjalid; esitab materjalid kliendile arusaadavalt; 2) tutvustab ja põhjendab erinevaid lahendusvariante, arvestades kliendi võimalusi, vajadusi ja piiranguid, eesmärgiga toetada klienti otsuse tegemisel; koostab kirjaliku nõuande; esitab materjalid kliendile arusaadavalt, arvestades kliendi valikuid; kohandab nõuannet või materjale, arvestades paindlikult muutuvate oludega; kavandab tagasiside kogumise ja kasutamise; 3) kavandab koostöös kliendiga valitud lahendusvariandi tegevused, arvestades kliendi vajadusi ja võimalusi, lähtudes kliendi tehtud otsusest ja soovitud tulemusest; 4) nõustab ja juhendab otsusest tulenevate tegevuste või muudatuste elluviimist, arvestades klienti 5) soovitab kliendile võimalikke tegevusi (sh ühistegevuse võimalusi) või teisi konsulente või nõustajaid, lähtudes oma pädevusest ja valdkonna praktilisest kogemusest; 6) tutvustab ühistegevuse võimalusi ja põhimõtteid, tuginedes praktilistele kogemustele Eestis ning sidudes neid kliendi tegevusvaldkonnaga.	
Teadmised: 1) individuaalse ja grupiga suhtlemise meetodid; 2) esitlemise meetodid; 3) ühistegevuse põhimõtted; 4) läbirääkimistehnikad.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	
B.2.4 Nõuandetegevuse professionaalsete võrgustike töös osalemine ja nende kujundamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) valmistub aruteludeks, tehes osalemiseks vajaliku ettevalmistustöö; osaleb aruteludes või meeskonnatöös (sh kompleksnõustamise töögrupis), nõuandetegevuse professionaalsetes, erinevaid valdkondi või osapooli siduvates võrgustikes, arvestades püstitatud eesmärke ning järgides arutelu töökorraldust; 2) osaleb konsulentide töögruppides, lähtudes oma tegevuspiirkonnast ning -valdkonnast, esitab aruteluteemasid; otsib kliendile vajaliku konsulendi või spetsialisti, lähtudes kliendi soovidest ja vajadustest.	
Teadmised: 1) erinevad võrgustikud ja nende toimimise põhimõtted;	

2) ühistegevuse põhimõtted.
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)

B.2.5 Konsulendi enda tegevuse kavandamine, kvaliteedi hindamine ja kutsealase võimekuse arendamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) kavandab tagasiside kogumise; kogub tagasisidet enda osutatud nõuande, tööalase tegevuse ning nende tulemuslikkuse kohta, küsitledes ja jälgides kliente ning kolleege ja kasutades teisi allikaid ning viise; arvestab saadud tagasisidet edasises töös; 2) analüüsib ja hindab enda kavandatud tegevusi ning nende tulemuslikkust, eesmärkide saavutamist ja nõuandetöö kvaliteeti, kasutades kogutud tagasisidet; 3) kavandab enda konsulendina tegutsemise arenguplaani ning koolituskava, arvestades enda pädevust, kogutud tagasisidet ja majanduse võimalusi; tegevuste kavandamisel arvestab konsulenti kutsestandardis kirjeldatud kompetentsusnõudeid; 4) teostab arenguplaani, arvestades eesmärke ja ressursse ning kohandab plaani vastavalt muutuvatele oludele ja klientide vajadustele; 5) jälgib ja hindab enda arengut, arvestades seatud eesmärke.	
Teadmised: 1) küsitlusmeetodid; 2) arengukava koostamise põhimõtted; 3) kvaliteedijuhtimise põhimõtted; 4) dokumentide koostamist, töötlemist ja säilitamist reguleerivad õigusaktid.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	

B.2.6 Arendus-, loome- ja teadustegevus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) töötab välja töövahendeid ja nõuandetooteid oma nõuandetöö korraldamiseks ning kasutamiseks suhtlemisel kliendiga, lähtudes klientide vajadustest ja tüüpolukordadest; 2) koostab teabelehti ja erialaseid juhiseid kasutamiseks oma töös ja suhtlemisel klientidega, lähtudes klientide vajadustest ja tüüpolukordadest; 3) kasutab erialast tarkvara, valides olemasolevatest IKT vahenditest sobivaimad, arvestades kliendi võimalusi ja ülesannet; 4) kasutab erinevaid teabeallikaid teadustöö tulemuste kohta, jälgides nende asja- ja ajakohasust; kasutab saadud teavet oma edasises tööprotsessis ja edastab selle kliendile mõistetavalt, arvestades kliendi võimalusi ja piiranguid.	
Teadmised: 1) organisatsiooni arengutsüklid; 2) ressursside juhtimise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Kirjalik ülesanne, praktiline töö, vestlus, eneseanalüüs ning õpi- ja töökogemuse mapp (portfoolio)	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.34 Väärtustest lähtumine ja põhimõtete järgimine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) järgib konsulendi kutse-eetikat (lisa 1), üldisi väärtusi ja häid kombeid nii sõnas kui teos ning juhib tähelepanu ebaeetilisele tegevusele; 2) tegutseb eelarvamusteta ja objektiivselt, kaaludes asjaolusid igakülgselt, rakendades seadust, parimat praktikat ja oma kompetentsust.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

B.2.35 Nõustamismetoodika	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) on kursis nõustamismeetoditega ja kasutab neid oma töös; 2) valib kliendi nõustamiseks sobiva nõustamismeetodi, arvestades kliendi probleemide iseärasusi ja võimalusi jõuda soovitud tulemuseni.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.36 Arvuti ja keelte kasutamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) kasutab arvutit igapäevatöös enesetäiendamiseks ja nõuandetöö koostamiseks, suutes leida vajalikku infot elektroonilistest andmebaasidest, kasutades enamlevinud otsingumootoreid; koostab ja kasutab veebipõhiseid küsitlusi; kasutab arvutit moodulites 3, 4, 5 p-d 1, 3, 4, 5 ja 7 (vt lisa 4 „Arvuti kasutamise oskuse tasemed“); 2) kasutab oma töös eesti keelt tasemel C1 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B1 (vt lisa 5 „Keelte oskustasemete kirjeldused“).	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.37 Suhtlemine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) loob head suhted klientide ja kolleegidega; 2) kuulab vestluspartnerit ja esitab asjakohaseid küsimusi; 3) analüüsib oma mõtteid ja jagab neid teistega; 4) suhtleb edukalt erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega; 5) hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni; 6) valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi; 7) väljendab oma seisukoha kindlalt ja hinnanguvabalt, aktsepteerib enese ja teiste vajadusi; 8) reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt; 9) kirjutab selgelt, sisutihedalt ja korrektselt; 10) kirjutab loogiliselt ja hästi struktureeritult; 11) väldib ebavajalikku slängi ja keeruliste keelendite kasutamist; 12) esitab teavet mitmekülgselt, nt kasutab jooniseid, valemeid, mudeleid, graafikuid, loendeid, lugusid, näiteid.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.	
B.2.38 Teabe esitamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) räägib selgelt, kliendile arusaadavalt/mõistetavalt, loogiliselt ning seoseid loovalt; 2) esitab teavet arusaadavalt ja enesekindlalt ning oskab välja tuua olulise; 3) avaldab selgelt oma arvamust; 4) sõnastab esitatava teabe vastavalt sihtrühma vajadustele ja mõistmisvõimele.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.39 Koostöö	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) suhtleb konstruktiivselt erinevates olukordades, arvestab maailmavaadete ja arvamuste erinevusi ning suhtub neisse sallivalt ja lugupidavalt; 2) kuulab koostööpartnereid ja peab nendega nõu; 3) toetab teisi koostööpartnereid, märkab ja tunnustab nende panust; 4) kehtestab ennast, toetudes faktidele ja tõendustele; 5) kohandub meeskonnaga, toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist, loob meeskonnavaimu; 6) aitab kaasa erinevate osapoolte konsensuse saavutamisele.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

B.2.40 Otsustamine ja tegevuste algatamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) algatab ja käivitab tegevusi; 2) kogub mitmekesist informatsiooni otsuste tegemiseks; 3) on algatusvõimeline, tegutseb enesekindlalt ja iseseisvalt; 4) langetab asjakohaseid otsuseid, sh keerulisi ja riske sisaldavaid ning mittetäieliku info alusel tehtavaid.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.41 Inimeste juhtimine ja juhendamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) seab kliendi juhendamisele selged eesmärgid, planeerib ja kavandab juhendamisprotsessi; 2) valib juhendamisstiili, arvestades juhendatava vajadusi ja eeldusi; 3) kuulab juhendatavat ja esitab edasiviivaid küsimusi; 4) annab nõu, näitab ette ning julgustab, innustab ja toetab; 5) hindab ja annab tagasisidet; 6) jälgib juhendatavat, sekkub kriitilistes olukordades õigeaegselt; 7) kaasab, delegeerib töö õiglaselt ja otstarbekalt ning annab teistele õigusi ja volitusi; 8) võtab juhina vastutuse enda ja meeskonna tegevuse eest.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.42 Analüüsimine ja tõlgendamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) saab aru põhjuse ja tagajärje seosest; 2) jagab teabe osadeks, märkab seoseid ja suhteid; 3) selgitab osade seoseid terviku ja kontekstiga; 4) analüüsib numbrilist ja sõnalist teavet; 5) toetub faktidele, eristab arvamused ja oletused tõenduspõhisest teabest; 6) teeb olemasoleva teabe ja analüüsi põhjal ratsionaalsed järeldused; 7) töötab välja põhjendatud lahendusvariandid.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.43 Teadmiste ja tehnoloogiate kasutamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) kasutab valdkonnaspetsiifilisi teadmisi, oskusi ja kogemusi; 2) kasutab tehnoloogia võimalusi tööeesmärkide saavutamiseks; 3) omandab uued tehnoloogiad ja meetodid; 4) oskab valida ja kasutada sobivaid tehnoloogiaid ja meetodeid; 5) jagab oma teadmisi ja valdkonnaalast oskusteavet kolleegidega.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.44 Õppimine ja enesearendamine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) on avatud enesearendamiseks, otsib ja kasutab õppimisvõimalusi; 2) seab enesearendamisele eesmärgid ja arendab ennast sihipäraselt; saab uuest teabest ja ülesannetest aru, seostab need eelneva kogemusega ning omandab uued töövõtted ja meetodid; 3) kogub, süstematiseerib ja kasutab enesearendamiseks vajalikku teavet; 4) õpib kogemustest ja tehtud vigadest, hindab, analüüsib ja korrigeerib oma tegevusi, arvestades oma võimeid, võimalusi ja tagasisidet; 5) rakendab omandatud teadmisi ja oskusi asjakohaselt.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

B.2.45 Loovus ja uuenduslikkus	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) suhtub uuendustesse avatult ja osaleb arendustegevustes; 2) töötab välja uusi kavandeid, tooteid ja teenuseid.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.46 Kontseptuaalne ja strateegiline mõtlemine	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) loob ja arendab tegevuskavasid, kavandab ja rakendab jõukohased vahendid soovitud olukorra saavutamiseks; 2) otsib loogikale tuginevaid põhjendusi ning oskab hinnata nende paikapidavust.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.47 Avatus ja paindlikkus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) kohaneb muutuvate oludega, sh tunnustab uusi ideid ja arengusuundi; 2) kohandab oma suhtlemisstiili eri olukordade ja inimestega; 3) näitab üles lugupidamist kultuuriliste ja religioossete erinevuste suhtes; 4) talub ebamääraseid olukordi ning oskab kasutada neist tulenevaid positiivseid võimalusi.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.48 Toimetulek pinge ja tagasilöökidega	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) töötab tulemuslikult ka pingelises keskkonnas; 2) kontrollib oma emotsioone ja väljendusviisi ka keerulistes olukordades; 3) hoolitseb oma tervise ja töövõimekuse hoidmise eest; 4) analüüsib ebaõnnestumisi ja oskab leida eksimustest õppetunnid.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	
B.2.49 Ettevõtlikkus	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1) usub endasse ja oma võimetesse, julgeb võtta riske; 2) hoiab end kursis majanduses toimuvate muutustega ja konkurentide tegevusega; 3) kavandab ja prioritiseerib ressursid ja tegevused püstitatud eesmärkide elluviimiseks; 4) tegutseb vastutustundlikult, arvestab protsesside ja tegevuste majanduslikku, keskkondlikku ja sotsiaalset mõju ning tagajärgi.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-05062014-01/8k

2. Kutsestandardi koostajad	Asso Einberg, Eesti Põllumeeste Keskliit Hanna Kreen, Põllumajandusministeerium Ülar Loolaid, Eesti Konsulentide Ühing Ülle Läll, SA Erametsakeskus Helle Persitski, Maamajanduse Infokeskus Leho Verk, Eesti Talupidajate Keskliit Andres Vinni, Maaelu Edendamise Sihtasutus Eksperdid: Marju Aamisepp, Maamajanduse infokeskus Eve Ader, Põllumajandusministeerium Martin Goldberg, konsulent Kaidi Jakobson, Põllumajandusministeerium Kristo Kiiker, konsulent, OÜ Consultare Olav Kreen, Rabaveere farm OÜ Olev Krist, Põllumajandusministeerium Eve Külmallik, Põllumajandusministeerium Alar Lugu, konsulent Matis Luik, Eesti Maaülikooli Tehnikainstituut Vello Luts, OÜ Agorek Erkki Miller, Põllumajandusministeerium Ulvi Moor, Eesti Maaülikool, Põllumajandus- ja keskkonnainstituut Mati Mõtte, Eesti Maaülikool, Majandus- ja Sotsiaalinstituut Marika Oeselg, Olustvere Teenindus ja Maamajanduskool, konsulent Priit Põldma, Eesti Maaülikool, Põllumajandus- ja keskkonnainstituut, konsulent Aili ja Tõnis Taal, Taali Mesila OÜ Elle Roosaluste, Tartu Ülikool, ökoloogia ja maateaduste instituut Airi Vetemaa, Mahepõllumajanduse Sihtasutus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	24
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.06.2014
6. Kutsestandard kehtib kuni	16.12.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2132 Põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse nõuandjad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Rural Advisor, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Konsulendi kutse-eetika	
Lisa 2 Spetsialiseerumistega seotud teadmised ja oskused	
Lisa 3 Kutsealaga seotud mõisted	
Lisa 4 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 5 Keelte oskustasemete kirjeldused	